17.06.2013 г. / 22:03:36

Вяра

26.06 по еретическия, †13 юни по православния календар - Света мъченица Акилина. Свети Трифилий, епископ Левкусийски

Страдание на света мъченица Акилина († 293 г.)

В палестинския град Вивлос, където християни се появили още от времето на светите апостоли, живеел християнинът Евтолмий. Господ благословил неговото честно съпружество с раждането на дъщеря, която нарекли Акилина. Четири месеца след раждането майка ѝ я донесла при епископ Евталий и той огласил детето, като го осенил с кръстното знамение, а след още два месеца го кръстил. Когато била на две години, Акилина загубила баща си и останала под грижите на майка си. Тя възпитавала дъщеря си, като ѝ внушавала правилата на благочестивия християнски живот. На седемгодишна възраст момичето напълно усвоило наставленията ѝ. Акилина растяла и все повече и повече се изпълвала със Светия Дух, украсявала се с Христовата благодат и дотолкова била проникната от нея, че още в младите си години мъжествено потъпкала като нищожни указите на нечестивите царе за задължителното идолослужение. За това е и нашият разказ.

Когато Акилина, непрестанно призоваваща в молитвите си Бога, навършила десет години, течала седмата година от царуването на Диоклетиан. В това време Палестина била управлявана от някой си Волусиан - по-скоро рожба дяволова,

а не човешка. Като не признавал истинския Бог, Твореца на всичко съществуващо, Волусиан с ненаситна злоба повдигнал гонение срещу благочестивите последователи на Христа Спасителя, и мнозина доблестни Христови воини, мъжествено понесли страданията, били удостоени с неувяхващи венци. В тия дни блажената девойка Акилина, преизпълнена с Богопознание, често се обръщала към връстниците си с такива увещания:

- Каква полза имате от почитането на немите и безчувствени идоли? Нима не знаете, че тия, които им се покланят с вяра, се залъгват с празна и пагубна дяволска надежда? Могат ли тези мъртви и безсилни богове да оказват благодеяния?

- А ти кой Бог почиташ? - попитали връстничките на Акилина.

Тя отговорила:

- Покланям се и почитам достойния за поклонения Един Бог, Който е сътворил небето, земята, морето и всичко, което ги изпълва. Той изначало благотвори на всички, които вярват в Него и Му се надяват, и понеже е Всемогъщ, до свършека на света ще излива благодеянията си върху тия, които Го призовават.

- Ние сме чували - възразили събеседниците на Акилина, - че Богът, Когото проповядваш, е умрял на кръста, разпнат от иудеите.

- Смъртта - отговорила светата - няма власт над Него: Той не само оживял, но оживил и мъртвите, като ги изкупил с Честната Си Кръв. Като видял, че човекът се отклонил от правия път, Той благоволил да се въплъти, да стане човек, та като унищожи дяволското изкушение и ни подаде благодатта в истина, да изправи и постави на спасителния път падналия

човешки род.

- Но кой е Този, за Когото казват, че е разпнат? - продължавали да разпитват връстничките на Акилина.

- Спасител на всички, възлюбил човешкия род - отговорила тя. - Той доброволно е претърпял страдания, та от вехтия човек с вода и Дух да сътвори нов. Той се качил на Кръста, понеже желаел да спаси не само живеещите на земята, а и да освободи от оковите на смъртта пребиваващите в ада. С тридневното Си възкресение той възвестил като неотменима истина, че при Неговото второ пришествие за всички ще настъпи възкресение от мъртвите.

- Но ако - недоумявали другарките на Акилина - Той е оказал на света такива велики благодеяния, защо иудеите, неговите съплеменници, не го почитат за Бог?

- Тоя народ - обяснила светата девица - винаги се отклонява от правия път. Понеже има непокорна в ожесточението си и заслепена от злоба душа, той обикновено отхвърля онова, което е истинно и праведно. Затова иудеите са отхвърлили и Благодетеля си, като Го предали на Пилат за осъждане на кръстна смърт.

Един от робите на областния началник, на име Никодим, често чувал беседите на блажената Акилина с връстничките и накрая съобщил на господаря си, че в града живее момиче, което нарича бесове нищожните, според него, богове и не се подчинява на царските укази да ги почита. При това тя проповядва за някакъв разпнат Бог и отвръща някои от бащината религия. Като чул това, областният началник пратил слугите си да хванат девойката. Акилина била задържана през втората година от управлението на Волусиан и на дванадесетата година от рождението си. Когато била доведена в нечестивото съдилище, Волусиан я погледнал и запитал:

- Ти ли си противиш на царските укази, като заблуждаваш и другите да не почитат нашите богове, а да се покланят на Разпнатия Човек? Нима не ти е известна повелята на царете - изповядващите името на Иисуса да бъдат предавани на всякакви мъчения, дори до смърт? Затова се отречи от Разпнатия и принеси на безсмъртните богове достойна жертва, та да не сме принудени да те предадем на мъчения.

- Ако ти, началнико - отговорила света Акилина, - ме осъдиш на страшни мъки, с това ще ми придобиеш нетленния венец, който се надявам скоро да получа от моя Спасител, защото изповядвам името Му, и никога, дори в най-люти мъки, не ще се отрека от него. И тъй, побързай, измисли за мене каквито искаш мъки, и ще се убедиш на дело, че въоръжена с вярата, не се страхувам от тях.

Тогава Волусиан взел ласкаво да уговаря светата девица:

- Като гледам твоята крехка възраст и красота, те съжалявам, защото, ако те предам на мъки, неукрепналите ти членове ще се раздробят; жестоките палачи след люти мъки ще те предадат на смърт и съвсем млада ще се лишиш от живота, а християнският Бог, Когото изповядваш, няма да ти помогне.

- Не те моля за съжаление - възразила света Акилина на Волусиан. - Ако мислиш да ми окажеш милосърдие, повече ще ми навредиш, като искаш да ме откъснеш от истинския Бог. Моля те, не ме жали, но се отнеси към мен с най-безпощадната жестокост и тогава от търпението ми ще узнаеш, че уповаващите на Бога не могат да бъдат победени.

Управителят се убедил, че никакви увещания не могат да накарат Божията рабиня да се откаже от изповеданието на Иисуса и заповядал да я бият през лицето с думите:

- Ето началото на мъките - сладостно и приятно ли е?

- Безчовечни мъчителю - възкликнала Акилина, - понеже се осмели да биеш по лицето създадената по Божия образ, знай, че Този, Чийто образ нося, не ще ти прости това в деня на Своя съд.

- Мисля - казал съдията, - че великите ни богове, които сега държат в ръцете си спасението на целия свят, в бъдещия век също ще държат във властта си спасението на всички.

При тия думи той заповядал на двама воини девойката да бъде съблечена и бита, като съпровождал мъчението с думите:

- Къде е сега твоят Бог, Акилино, за Когото казваше, че няма да ми прости на Своя съд? Нека дойде тук и те избави от ръцете ми.

После заповядал на мъчителите да спрат и казал на света Акилина:

- Послушай ме, понеже ти желая доброто: остави безумието си и ако искаш да се избавиш от мъките, откажи се от християнската ерес. Избавил ли се е от ръцете ми дори един надяващ се на Онзи, Който Сам Себе си не е избавил, когато е бил разпнат? Кого от почитащите Иисуса са оставили жив на земята нашите царе?

- Нима мислиш, безжалостни палачо - отговорила света Акилина, - че усещам мъките? Знай, че моят Бог ми дава твърдост и търпение, несравнимо по-големи от мъките, които изнамираш против мене по внушение на твоя баща - дявола.

Волусиан, учуден от това мъжество на блажената девойка, рекъл:

- Оставям ти няколко дни да размислиш, та със здраво разсъждение да се поклониш на боговете и така да спасиш

живота си, като получиш при това достойна награда от царете.

- Колко ми отпускаш? - попитала света Акилина.

- Колкото искаш - отговорил Волусиан.

- Тогава те моля - казала мъченицата - да не ми оставяш и час за подобни размисли: от малка съм научена да се покланям само на Единия Бог, надявайки се на живеещия на небесата, Който с милостивото си око гледа земните Си чеда.

Като видял твърдата любов на девойката към Бога, Волусиан си казал: “Напразни са увещанията и трудовете ми”. И в гняв заповядал с нажежени пръчки да пробият главата на светата през ушите. Когато нажежените пръчки пронизали главата на девойката, мозък и кръв изтекли през ноздрите. Но и в тия големи страдания тя се молела Богу:

- Господи мой, Иисусе Христе! От дните на детството ми ме ръководиш, просветляваш с лъчите на Твоята правда тайните мисли на сърцето ми и ме утвърждаваш в битката против дявола с Твоята могъща и непобедима сила. Ти, Който си открил на верните бездната на истинската и велика премъдрост, доведи до края моя подвиг и съхрани неугасим светилника на девството ми, та и аз като мъдрите деви да вляза в Твоя чист чертог и там да се удостоя да славословя Тебе, Изпълнителя на желанията ми.

След тая молитва поради непоносимите страдания света Акилина паднала като мъртва на земята. Управителят мислел, че наистина е умряла, и заповядал да я хвърлят на кучетата извън града. Той решил, че мъченицата не е достойна и за обикновено погребение, понеже нарушавала царските повели и хулела римските богове. Тялото на света Акилина останало хвърлено на пътя цял ден. През нощта се явил ангел Господен на блажената девойка, докоснал я и рекъл:

- Стани и бъди здрава! Иди и изобличи Волусиан, понеже и той самият, и намеренията му са нищожни пред Бога.

Акилина веднага станала напълно здрава и прославила Бога:

- Благодаря ти, Творецо на моя живот, че ми връщаш здравето и избавяш от нечестие Своите раби. Ти, Господи, си превечен и няма друг Бог освен тебе. За едно смирено Те моля: когато завърша подвига на страданието си, увенчай ме с венеца на Твоята слава, и като се наслаждавам на изпълнението на Твоите обещания, ще Те възпея сред лика на светиите, пострадали заради изповядването на Твоето име.

Господ свише отговорил на молитвата на смирената Си рабиня:

- Иди и изпълни това, за което молиш.

Като чула това, блажената девойка с неизречима радост тръгнала към града. Когато стигнала градските порти, те сами се отворили пред нея. Водена от Господния ангел, Акилина отишла в двореца на Волусиан и като влязла безпрепятствено вътре, застанала пред спящия началник. Той се събудил, видял девойката, ужасен повикал своите кувикуларии и ги попитал:

- Коя е тази, дето стои пред очите ми?

Слугите дигнали светилника и казали:

- Без съмнение това е Акилина, която след смъртта, причинена от мъките, ти заповяда да хвърлят на кучетата.

Като чул думите им, началникът се ужасил още повече, но заповядал да държат девойката под стража до сутринта.

С настъпването на деня Волусиан отново повикал на съд света Акилина и веднага се обърнал с въпрос към нея:

- Ти ли си това, Акилино?

- Нима ти, беззаконнико, чиито душевни очи са заслепени от твоя баща - дявола, не виждаш сега и с телесните си очи? - на свой ред запитала блажената девойка. - Наистина, Божията рабиня, която стои пред тебе, съм аз, Акилина.

В силно недоумение, търкайки очи, антипатът разсъждавал така:

- Какви ли мъчения могат да навредят, щом не умря, макар мозъкът да изтече от изгарящата глава?

Като размислил за това, той издал следната заповед за посичането с меч:

“Старателно и дълго увещавахме Акилина, защитницата на безбожната християнска ерес - макар и млада на години, но велика магьосница, която не почита безсмъртните богове и не се подчинява на царските повели, - но не можахме да я отвърнем от безумието. Затова, след многото мъчения, които никак не навредиха на магьосницата, нареждаме да бъде умъртвена вън от града чрез посичане с меч.”

След смъртната присъда отвели света Акилина на мястото за посичане. Когато стигнали, блажената девойка си изпросила време за молитва. Тя вдигнала очи към небето и се помолила така:

- Всесилни Господи и Боже мой! Благодаря ти, че ме доведе до края на моя подвиг. Славя Тебе, моя Бог и Творец на всички, че не завърших безплодно моето страдалческо поприще. Благославям Те, Създателю на всичко, че посрами мъчителя, а мене удостояваш с нетленен венец. Приеми в мир духа ми, та като оставя земното, да придобия небесното.

В отговор на молитвата на блажената, от небето се чул глас:

- Дойди, избрана дево, потъпкала яростта на мъчителя и

съкрушила с подвига си дяволското жило, и приеми приготвеното ти въздаяние.

И веднага след тия думи светата Христова мъченица починала със смъртния сън, преди палачът да вдигне меча над главата ѝ. Макар и да видял това, палачът не посмял да наруши заповедта на началника и отсякъл главата на мъртвата вече девойка, а от раната вместо кръв потекло мляко. Присъствалите при смъртта християни взели мощите на мъчениците като несравнима скъпоценност. Те помазали останките с ценни благовония, обвили ги с нови повивки и с почести ги погребали в гробница в самия град Вивлос. И много изцеления имало за болните от гроба на светата мъченица Акилина за слава на Христа, нашия Бог, во веки прославян с Отца и Светия Дух. Амин.

Тропарь мученицы Акилины

глас 4

Агница Твоя, Иисусе, Акилина/ зовет велиим гласом:/ Тебе, Женише мой, люблю,/ и, Тебе ищущи, страдальчествую,/ и сраспинаюся, и спогребаюся крещению Твоему,/ и стражду Тебе ради,/ яко да царствую в Тебе,/ и умираю за Тя, да и живу с Тобою,/ но яко жертву непорочную приими мя,/ с любовию пожершуюся Тебе. // Тоя молитвами, яко Милостив, спаси души наша.

Кондак, глас 2:

Девства твоего добротами предочистивши душу твою, на высоту мучением востекла еси Акилино всечестная, любовию Жениха твоего Христа уязвившися, Емуже со ангелы предстоиши веселящися: с нимиже не престай моляся о всех нас.

(С добротата на твоето девство си предочистила душата

си и си се устремила към висотата на мъченията, Акилино всечестна, уязвена от любов към Христа, твоя Жених, пред Когото предстоиш и се радваш с ангелите: с тях не преставай да се молиш за всички нас.)

Житие на светия наш отец Трифилий, епископ Левкусийски

(† ок. 370 г.)

Роден в Константинопол, свети Трифилий получил светско образование в Берит, а учител по благочестие му бил свети Спиридон, епископ Тримитунски. Сам Господ избрал и посочил свети Трифилий за епископ: още необлечен в това велико звание, той бил явен във видение на цар Констанций като архиерей. Житието на свети Спиридон повествува за това следното.

След смъртта на Константин Велики властта над гръко-римската държава преминала при синовете му. При разделянето на държавата най-големият му син на име Констанций поел управлението на Изтока. Веднъж му се наложило да посети Антиохия и тук неочаквано се разболял толкова тежко, че лекарите не могли да му помогнат. Тогава, изоставил надеждата си в тях, болният цар се обърнал с усърдна молитва за изцеление към Бога, Който изцелява телата и душите. И ето, насън видял ангел, който му показал сонм светители, а сред тях двамина, откроявящи се сред другите като водачи или началници. Ангелът рекъл на царя, че

само те могат да му помогнат да се избави от болестта.

Като се събудил и започнал да обмисля видяното, царят не могъл да разбере кои били явилите му се епископи: и наистина, как би могъл да узнае онези, чиито имена и родно място не му били известни, особено ако се има предвид, че един от показаните му в епископски сан още не бил епископ и му предстояло да стане такъв. Царят дълго недоумявал и накрая стигнал до следното разумно решение: събрал при себе си епископите от всички градове наоколо и се опитал да открие сред тях двамата, които му били показани насън, но не успял. Тогава призовал множество епископи от по-далечни страни, но и сред тях не открил търсените лица. След това разпратил указ по всички области на своята империя, заповядвайки на всички епископи да се явят при него. Това повеление, или по-точно молба на владетеля, стигнало в Кипър до Спиридон Тримитунски, на когото Бог открил всичко, което ставало с царя. Свети Спиридон се отправил при него, като взел със себе си и ученика си Трифилий, с когото бил явен във видението: свети Трифилий, както казахме, още не бил епископ. Като стигнали Антиохия, пътниците отишли при царя. Свети Спиридон бил облечен бедно, в ръцете си имал жезъл от финиково дърво, а на главата - най-проста митра; на гърдите му висял глинен съд, в който по обичая на иерусалимските жители носел елей от светия кръст. Затова, когато влязъл в палатите на царя, един от слугите взел светия епископ за просяк и не само му се присмял и не му позволил да върви нататък, но го ударил по лицето. Бидейки незлобив, свети Спиридон изпълнил Господнята заповед и му обърнал и другата си страна.

Слугата, като разбрал, че пред него стои епископ, осъзнал грешката си, смирено замолил за прошка и я получил. Щом свети Спиридон влязъл при царя, той веднага си спомнил видението си и го познал. Станал от мястото си, приближил и

се поклонил на Божия раб, като със сълзи започнал да проси от епископа да се помоли на Господа да го изцери от болестта. Божият угодник докоснал главата на царя и той веднага оздравял. Възрадван от изцелението си, дарувано му от Господа с молитвите на светеца, царят оказвал на светителя голяма почит и цял ден прекарал с него в радост, гощавайки добрия си лечител. А свети Трифилий много се учудвал на царската слава - на красотата на палатите, на величествения вид на царя, пред когото стояли велможи, на богатите одежди на слугите, на пищния и необичаен начин на живот в двореца и на много друго. Като забелязал това, свети Спиридон казал на ученика си:

- На какво се учудваш, брате? Нима царската слава и гордост прави царя по-праведен от останалите християни? Нима не умира и той, както и най-простият бедняк, и не бива предаден като него на земята? Нима не ще застане и царят пред справедливия и страшен Съдия? Защо почиташ временното като вечно и нищожното смяташ достойно за удивление, докато следва да се стремиш съм невещественото и вечното и да обичаш само неувяхващата небесна слава?

След време Трифилий бил поставен за епископ на град Левкусия на остров Кипър, но и тогава не прекъсвал общението със своя отец и учител свети Спиридон. За своя душевна полза свети Трифилий често го навестявал, както се вижда от следното. Веднъж свети Спиридон отивал от Тримитун в град Кирина, а Трифилий го съпровождал. Когато преминавали през планината Пентидактил, излезли на едно място, наречено Паримна - много красиво и изобилстващо с градини и лозя. Свети Трифилий, възхитен от природата наоколо, пожелал и сам да притежава някое лозе в Паримна и дълго обмислял в душата си как да осъществи желанието си. Но това не останало скрито от прозорливите очи на свети Спиридон: проникващи духом в мислите на ученика си, той

казал:

- Защо, Трифилий, непрестанно размишляваш за суетни неща, като желаеш да получиш поля и лозя, които всъщност нямат никаква цена и прелъстяват сърцата на човеците с призрачна стойност? Ние имаме на небето достояние, което никой не може да ни отнеме - храм неръкотворен. Него търси, а дотогава се наслаждавай в Богомислие с небесните блага, които не преминават от един към друг, а завинаги остават при тоя, който стане техен притежател.

Такива наставления донасяли голяма полза за душата на Трифилий, така че впоследствие с живота си станал, подобно на апостол Павел, избран Христов съсъд, изпълнен с неизброими Божествени дарове.

Гръцките историци Никифор и Созомен съобщават освен това и друго както за свети Трифилий, така и за свети Спиридон. Веднъж поради църковни нужди в Кипър бил свикан събор на всички епископи на острова. Там присъствали и свети Спиридон и свети Трифилий, който се славел като мъж сведущ и образован, понеже на младини дълго време се обучавал в Берит. Затова и светите отци на събора помолили Трифилий да произнесе в църквата поучение за народа. По време на проповедта той трябвало да каже Христовите думи към разслабения, записани от евангелист Марко: “стани, вземи си одъра и върви у дома си”, при което Трифилий променил евангелското изречение, като нарекъл одъра ложе: “стани, вземи ложето си”. Свети Спиридон не понасял промяна в Христовите думи и му казал:

- Нима си по-добър от Казалия “одър”, та се срамуваш от думите Му?

После открито, пред очите на всички, напуснал храма. И нямало нищо осъдително в тая постъпка на свети Спиридон:

необучен в книжната мъдрост, с изобличението си той засрамил гордеещия се с красноречието си Трифилий и така го научил на смиреномъдрие и кротост.

Свети Трифилий угодил на Бога с живота си, както свидетелстват богослужебните песнопения, съставени от Църквата в негова чест: в тях се говори, че той имал милостива душа, чист помисъл, незлобиво сърце, истинска вяра, нелицемерна любов, големи подвизи на девството, благодатни и покайни сълзи и пост, който удивлявал безплътните, а обхождайки съседните страни с Христовото учение, той просвещавал като със слънчев лъч помрачените от греховете.

Той водел с любов и правда своето паство и си отишъл от тоя свят, та в сонма на иерарсите да предстои на небето пред Христа, нашия Спасител, на Когото слава во веки. Амин.

Тропарь святителя Трифиллия

глас 4

Правило веры и образ кротости,/ воздержания учителя/ яви тя стаду твоему/ Яже вещей Истина. / Сего ради стяжал еси смирением высокая,/ нищетою богатая,/ отче Трифиллие,/ моли Христа Бога// спастися душам нашим.

Кондак святителя Трифиллия

глас 8

Изрядством жития чистоту девства прием, Трифиллие,/ первопрестольник показался еси Левкусии/ и явился еси тем провозвеститель и богоразумия наставник. / Сего ради радостно взываем ти:// радуйся, святителей украшение.

(С изрядно житие, приел чистотата на девството, Трифилие, си бил първопрестолник на Левкусия и

предвъзвестител и наставник в богоразумието. Затова радостно зовем: радвай се, украшение на светителите.)

{{_LINK1_}}

---

buditeli.info © 2017